

Opplæring i rundskriv til lov om sosiale tjenester i NAV

Fordypning:

**KVALIFISERINGSPROGRAMMET
med tilhørende stønad**

§§ 29 – 40

Om opplæringen

- **Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (lov om sosiale tjenester i NAV) trådte i kraft 1.1.2010. Loven er utarbeidet av Arbeidsdepartementet (AD) og vedtatt av Stortinget.**
- **Det er kommet 4 forskrifter til loven, de 2 siste trådte i kraft 1.1.2012. Forskriftene er utarbeidet av AD og vedtatt av regjeringen.**
- **Rundskrivet trådte i kraft i juni 2012, og er utarbeidet av Arbeids- og velferdsdirektoratet (AVdir) og godkjent av politisk ledelse i AD.**

Helhetlig opplæring

- **Trinn 2 består av fordypning i temaene:**
 - **Kvalifiseringsprogrammet med tilhørende stønad (§§ 29 – 40)**
 - **Opplysning, råd og veiledning (§ 17), midlertidig botilbud (§ 27), og utlendingers rett (§ 2 – forskrift om sosiale tjenester for personer uten fast bopel i Norge)**
 - **Økonomisk stønad (§§ 18 – 26)**

Våre mål for opplæringen

Er at du skal:

- vite hvem som har rett til kvalifiseringsprogram
- vite hva et program skal og kan inneholde
- vite om tidsrammene for programperiodene og for programmet som helhet, og hvordan varigheten skal settes
- kjenne til når et program skal stanses og reglene for fravær og permisjon
 - forholdet mellom stans, fravær og permisjon
- kjenne til reglene om kvalifiseringsstønad
 - selve stønaden, barnetillegget,
 - samordning, utbetaling og trekk

Resultater KVP i 2012

«I 2012 gikk 34 prosent av dem som gjennomførte eller planmessig avviklet kvalifiseringsprogram over i arbeid (heltid eller deltid, med eller uten lønnstilskudd). Til sammen gikk 50 prosent over i arbeid eller et arbeidsrettet løp (arbeid, arbeidsmarkedstiltak eller skolegang/utdanning)»

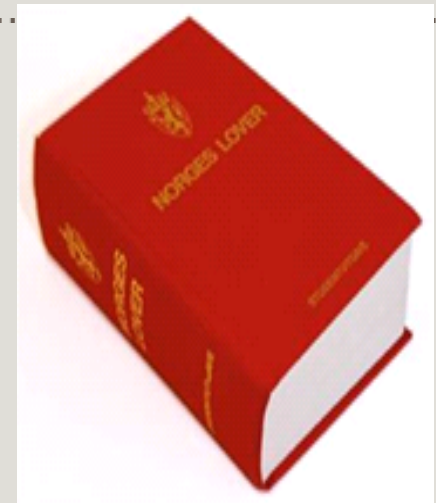
Utdrag fra e-post 11.02.13 fra statistikkseksjonen i AV - dir

KORT OM

Lov – forskrifter – rundskriv

Formål og forsvarlighet

Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen

- **Lov 2009-12-18 nr. 131**
Korttittel: Lov om sosiale tjenester i NAV
Forkortes STL

- **Trådte i kraft 1.1.2010**

- **Loven regulerer de kommunale, sosiale tjenester som inngår i NAV-kontoret (utgjør minimumsløsningen)**

Forskrifter til loven

Det er kommet 4 forskrifter til loven:

- **Forskrift om sosiale tjenester for personer uten fast bopel i Norge – trådte i kraft 1.1.2012**
- **Forskrift om internkontroll for kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen – trådte i kraft 19.11.2010**
- **Forskrift om individuell plan i arbeids- og velferdsforvaltningen – trådte i kraft 19.11.2010**
- **Forskrift om kvalifiseringsprogram og kvalifiseringsstønad – trådte i kraft 1.1.2012**

Hva er et rundskriv?

- Lov – forskrift – rundskriv
- Rundskrivet er lov- og forskriftstolking
- Rettskilder, bl.a.:
 - Innst. 87 L (2009-2010)
 - Prop. 13 L (2009-2010) lov om sosiale tjenester i NAV
 - Ot.prp. nr. 103 (2008-2009) om lov om sosiale tjenester i NAV
 - Ot.prp. nr. 70 (2006-2007) om KVP
 - Ot.prp. nr. 29 (1990-1991) om sosialtjenesteloven

Hovedtrekk ved rundskrivet

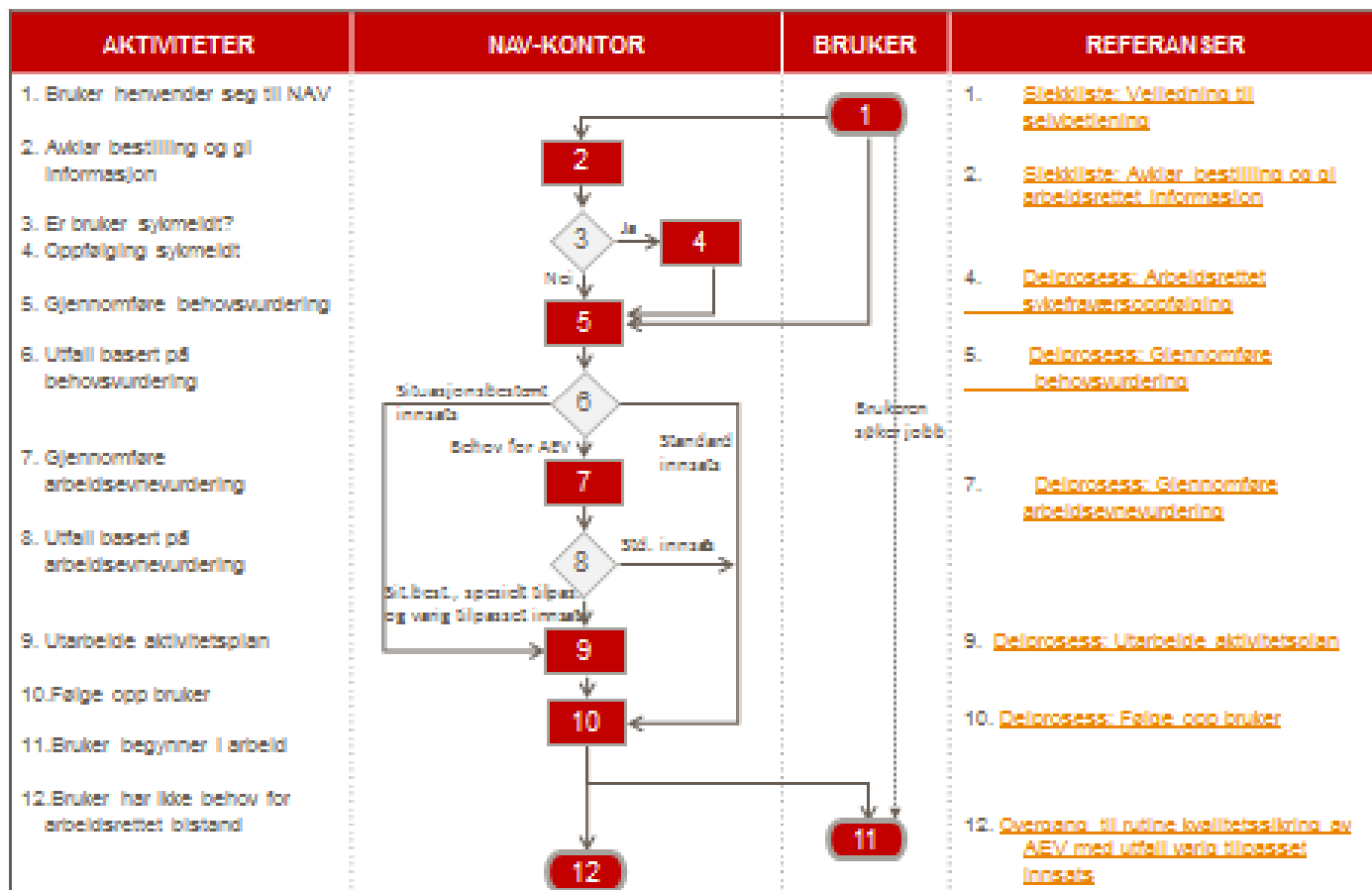
Rundskrivet skal særlig styrke og tydeliggjøre:

- formålsbestemmelsen
- hensynet til barn og unge
- forsvarlighetskravet
- saksbehandlingsreglene
- sammenhengen mellom bestemmelsene
- det kommunale velferdsansvaret og sammenheng til andre kommunale tjenester
- sammenhengen til 'resten av NAV'

Hvor finner du rundskrivet?

ARBEIDSRETTE BRUKEROPPFØLGING

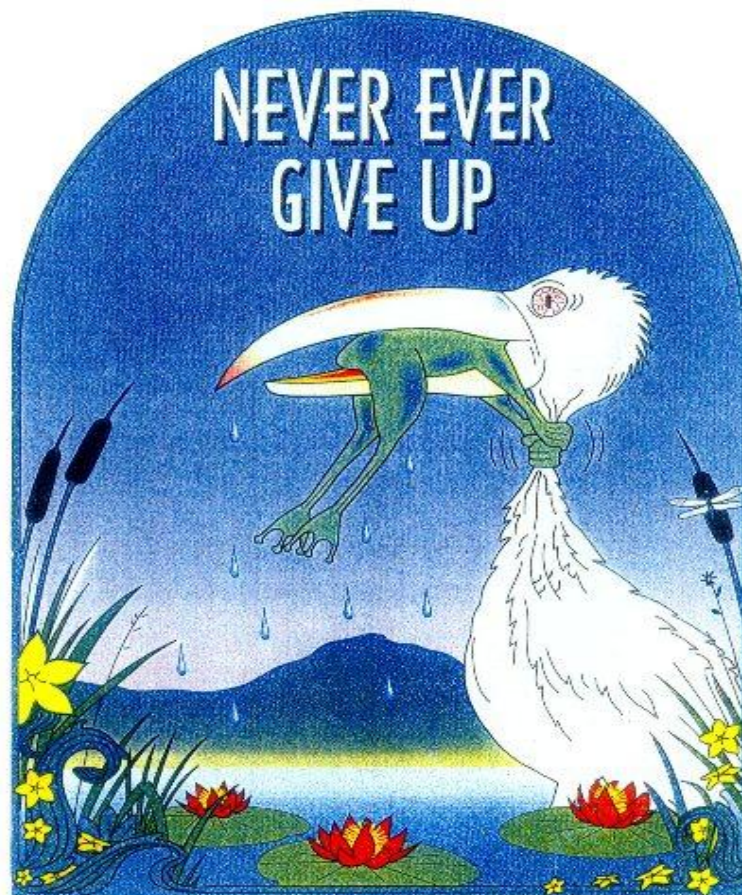
§ 1. Lovens formål

- bedre levekårene for vanskeligstilte
- bidra til sosial og økonomisk trygghet
- den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig
- fremme overgang til arbeid
- fremme sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet
- bidra til at utsatte barn og unge og deres familier får et helhetlig og samordnet tjenestetilbud
- bidra til likeverd og likestilling
- forebygge sosiale problemer

Om formålsbestemmelsen

- **Bestemmelsen er retningsgivende og veiledende for prioriteringer som kommunene foretar generelt innenfor sitt velferdsansvar**
- **Formålet i loven skal ligge til grunn for**
 - **tolking av de enkelte bestemmelsene i loven**
 - **utøvelsen av skjønnet loven gir rom for**

Understreker kommunens velferdsansvar som siste sikkerhetsnett overfor vanskeligstilte

§ 4. Krav til forsvarlighet

- **Forsvarlige tjenester**
 - Krav til tilgjengelighet og saksbehandling
 - Krav til tjenestens innhold og omfang
- **Forsvarlighetskravet er en rettslig standard**
 - Hva som er en forsvarlig tjeneste endrer seg over tid
 - Formålsbestemmelsen, samfunnsutviklingen og normer for godt sosialfaglig arbeid er styrende for vurderingen
- **Individuell vurdering**
 - Nedre grense
 - Likebehandling
- **Uforsvarlige tjenester er et brudd på loven**
 - Kan ikke skylde på ytre rammebetingelser som stor arbeidsmengde, manglende kompetanse, tidspress og økonomi

§ 5 Internkontroll

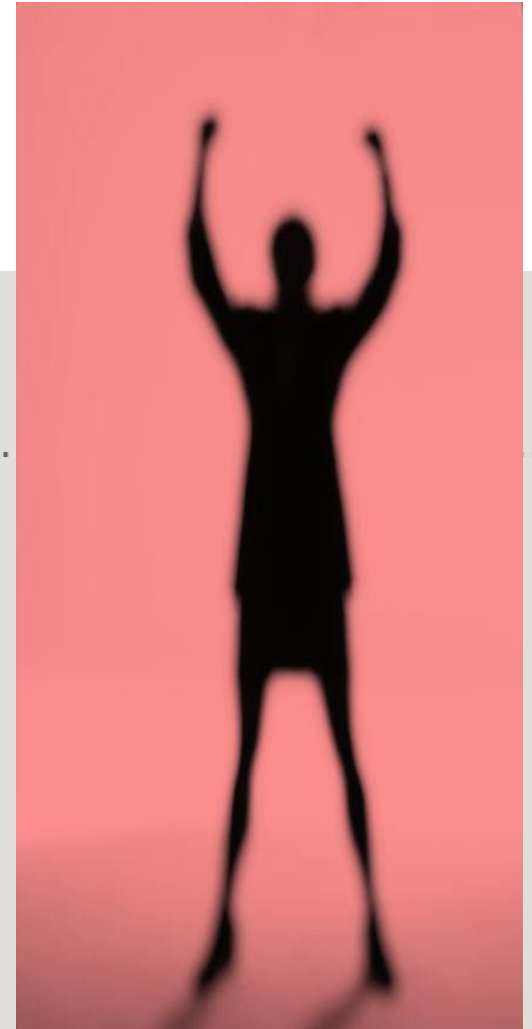
- **Krav til system og styring av KVP og resten av de individuelle tjenestene i lovens kap 4.**
- **Forskrift om internkontroll for kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen – trådte i kraft 19.11.2010 er til god hjelp til styring av og kvalitet på tjenestene**
- **Tilsyn høsten 2013**

Kvalifiseringsprogrammet

Rettighet, behovs- og arbeidsevnevurdering.

Oppfølgingsstandarden

§ 29. Kvalifiseringsprogram

Kvalifiseringsprogram gjelder for personer i yrkesaktiv alder med vesentlig nedsatt arbeids- og inntektsevne og ingen eller svært begrensede ytelser til livsopphold etter folketrygdloven eller arbeidsmarkedsloven.

Rett til kvalifiseringsprogram forutsetter at

- a) søkeren har gjennomgått en **arbeidsevnevurdering**,
- b) tett og koordinert bistand gjennom deltakelse i programmet vurderes som hensiktsmessig og nødvendig for å styrke vedkommendes mulighet for deltakelse i arbeidslivet, og
- c) arbeids- og velferdsforvaltningen kan tilby et tilpasset program.

For den tiden en person deltar i et kvalifiseringsprogram, har vedkommende rett til kvalifiseringsstønad etter bestemmelsene i § 35.

NAV-loven § 14a

En rettighetsfesting av de sentrale elementene i oppfølgingen av den enkelte bruker.

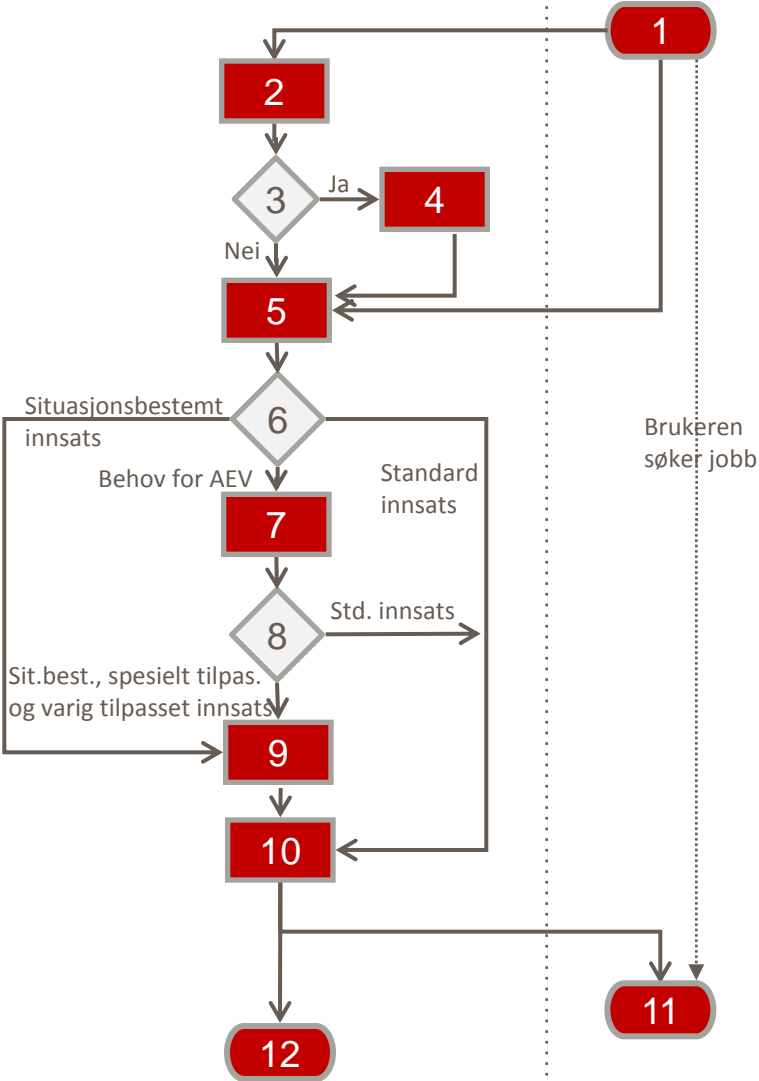
Nav-loven § 14a gir alle som ønsker bistand rettet mot arbeid en rett til:

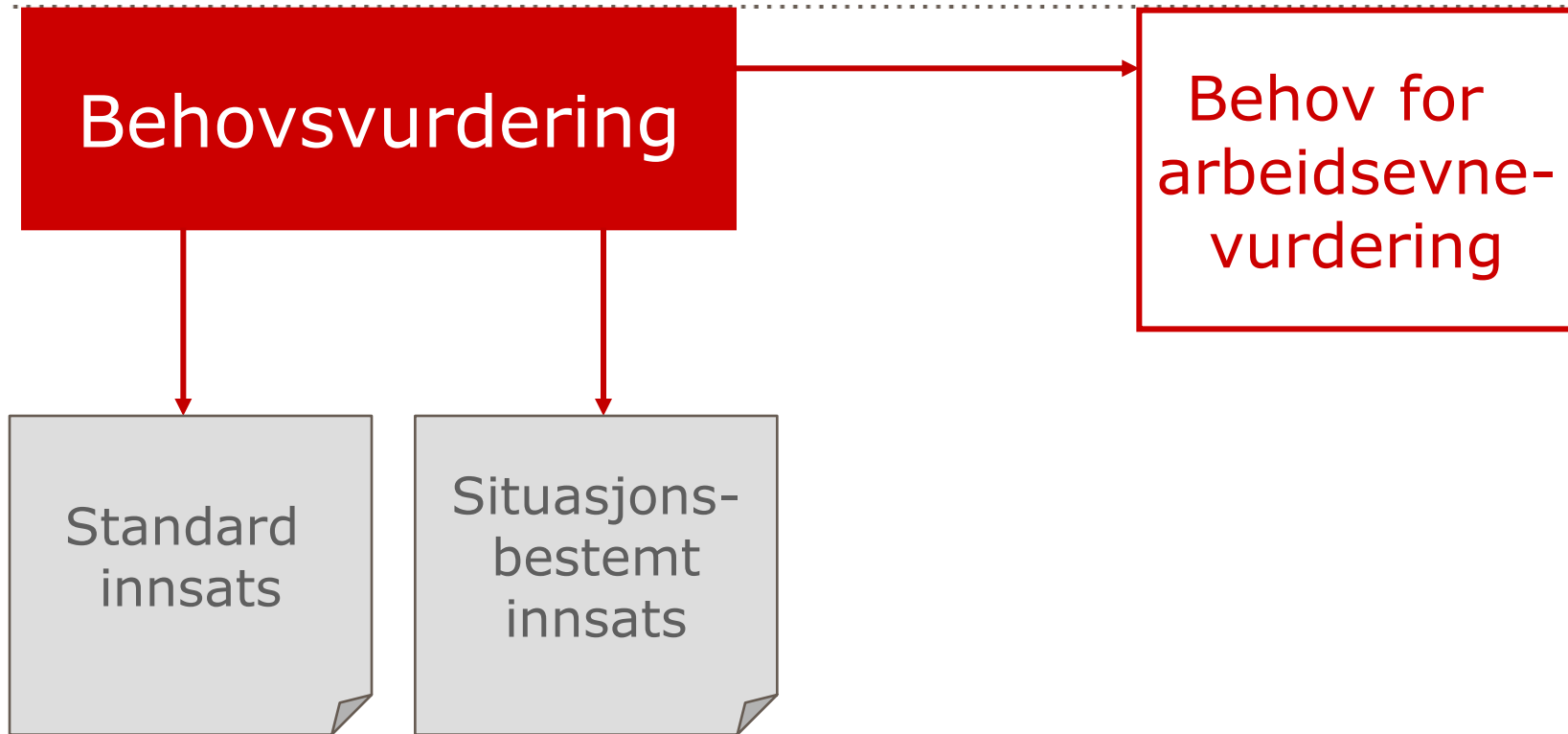
- **Behovsvurdering**: vurdering av behov for bistand til å komme i arbeid
- **Arbeidsevnevurdering** ved behov for en mer omfattende vurdering
- **Aktivitetsplan /Kvalifiseringsprogram** dersom man har et bistandsbehov
- Den enkeltes behov skal sammenfattes i et **Oppfølgingsvedtak** som i tillegg skal beskrive:
 - Brukerens mål
 - Bistand som kan være aktuelt for å nå målet

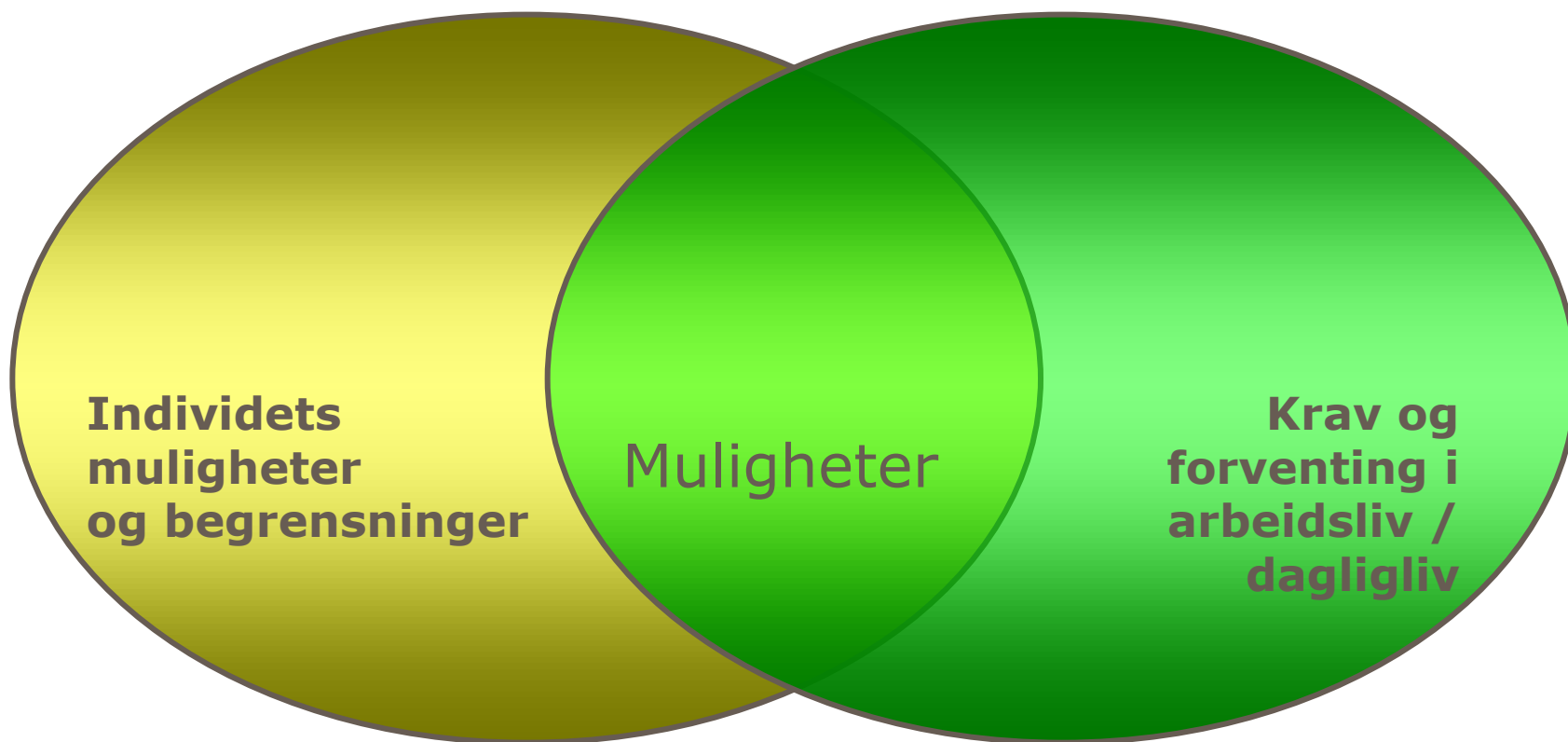
ARBEIDSRETTET BRUKEROPPFØLGING

AKTIVITETER	NAV-KONTOR	BRUKER	REFERANSER
1. Bruker henvender seg til NAV		1	1. Sjekkliste: Veiledning til selvbetjening
2. Avklar bestilling og gi informasjon	2		2. Sjekkliste: Avklar bestilling og gi arbeidsrettet informasjon
3. Er bruker sykmeldt? 4. Oppfølging sykmeldt	3		
5. Gjennomføre behovsvurdering	4 5		4. Delprosess: Arbeidsrettet sykefraværsoppfølging
6. Utfall basert på behovsvurdering	6		5. Delprosess: Gjennomføre behovsvurdering
7. Gjennomføre arbeidsevnevurdering	7	Brukeren søker jobb	7. Delprosess: Gjennomføre arbeidsevnevurdering
8. Utfall basert på arbeidsevnevurdering	8		
9. Utarbeide aktivitetsplan	9		9. Delprosess: Utarbeide aktivitetsplan
10. Følge opp bruker	10		10. Delprosess: Følge opp bruker
11. Bruker begynner i arbeid 12. Bruker har ikke behov for arbeidsrettet bistand	11 12	11	12. Overgang til rutine kvalitetssikring av AEV med utfall varig tilpasset innsats

Arbeidsevnevurdering i praksis

§ 42. Plikt til å rådføre seg med bruker

- **Brukermedvirkning**
 - Sentralt prinsipp
 - Hjelp til selvhjelp
 - Aktivt gis mulighet til å bidra
- **Bruker skal aktivt gis mulighet til å medvirke gjennom hele søknadsprosessen:**
 - Brukers behov og ønsker
 - Utforme tjenesten både i innhold og omfang
- **Grunnleggende forutsetning for alle tjenestene**
- **Manglende medvirkning kan medføre at rettsanvendelsen eller skjønnsutøvelsen ikke er korrekt**

7.2 EGENVURDERING

Egenvurdering er en arbeidsmetode som skal bidra til brukers refleksjon og ivareta brukers stemme inn i arbeidet rundt egne muligheter i forhold til målet om arbeid eller aktivitet. Egenvurderingen skal samtidig sikre brukermedvirkning i den videre samhandlingen med NAV.

NR.	SJEKKLISTE
1	Er bruker blitt informert om formålet med egenvurderingen?
2	Har bruker fått tilbud om hjelp med egenvurderingen, for eksempel ved språkvansker eller lese- og skrivevansker?
3	Har bruker fått rimelig tid til å gjennomføre egenvurdering i forkant av samtale?
4	Viser samtale med bruker at vedkommende har hatt nytte av egenvurderingen?
Aktuelle aktiviteter/utfall:	<p>Bruker har fått mulighet til å reflektere over egen arbeidsevne, og synliggjøre dette i skjemaet.</p> <p>Veileder benytter innholdet i egenvurderingen i samtale om ressursprofil.</p> <p>Veileder benytter egenvurderingen ved utarbeiding av ressursprofil og arbeidsevnevurdering.</p>

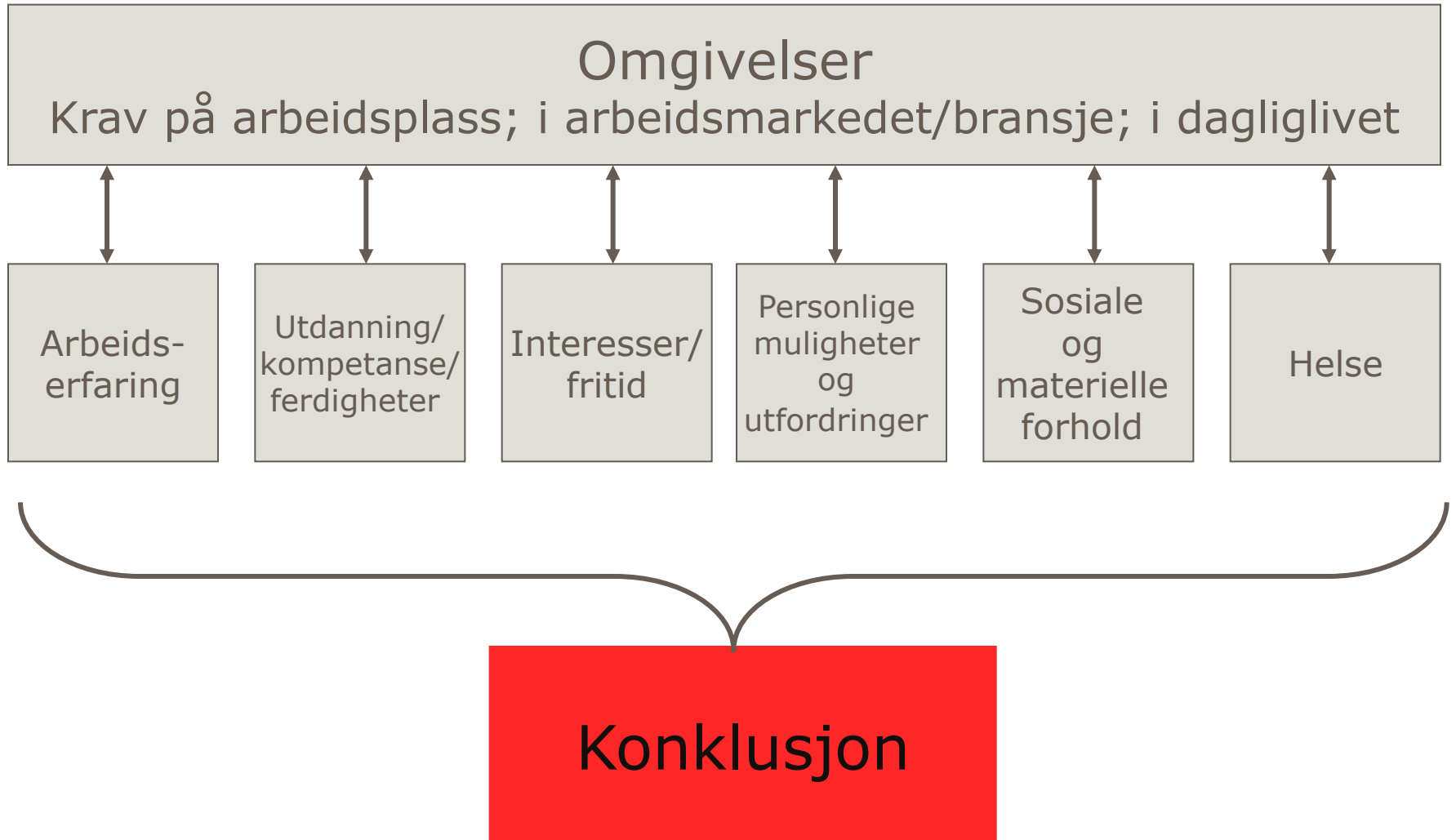
REFERANSER
Egenvurdering -materieil
Egenvurdering og mulige utdypings spørsmål
Egenvurdering – metode

Hovedprosess	Arbeidsrettet brukeropfølging
Delprosess	Gjennomføre arbeidsevnevurdering
Oppdatert av	Jorunn Søby / Bjørn Gustum
Oppdatert	10.11.2011

Egenvurderingens rolle

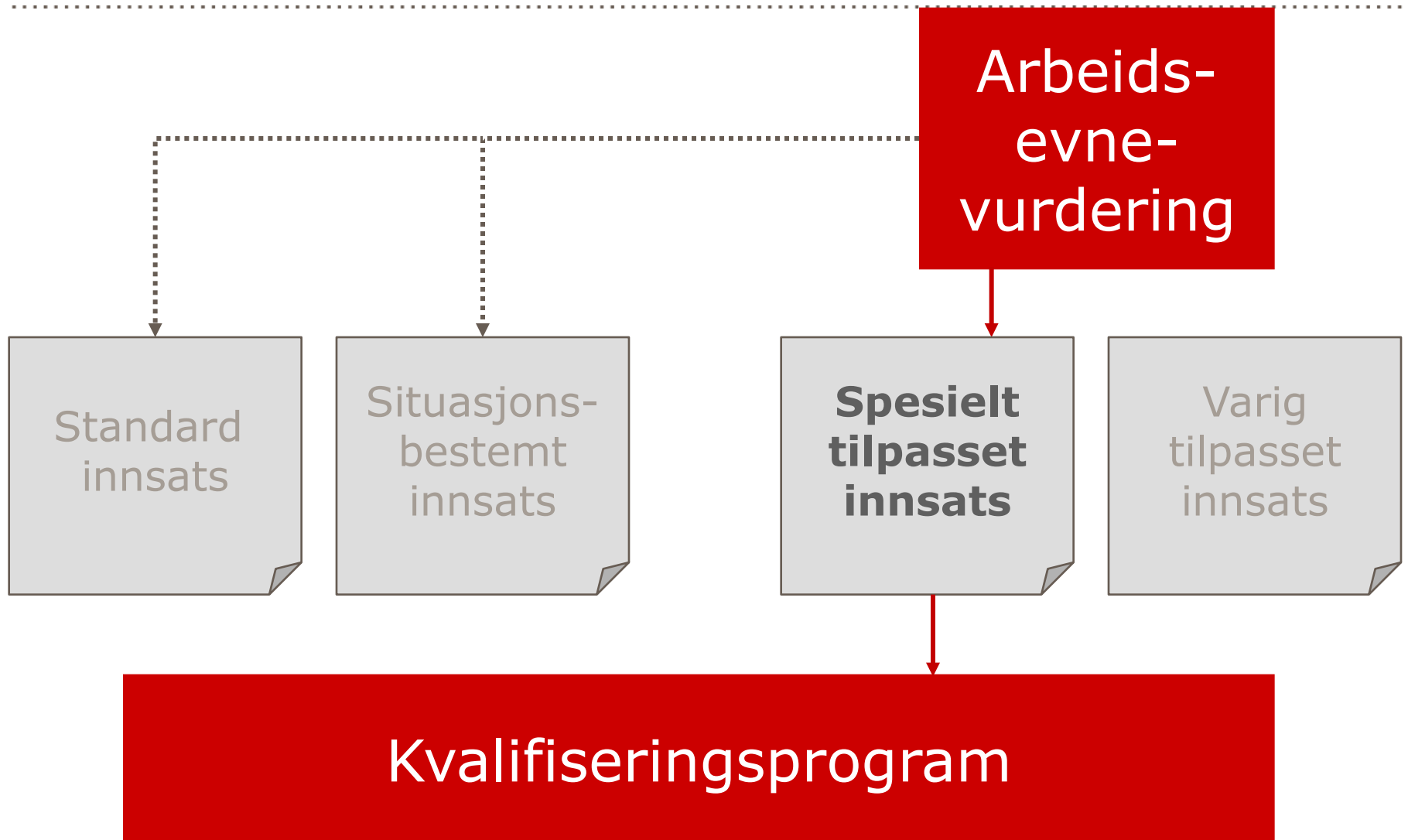
- En **metodisk tilnærming** for å sikre at bruker får fram det som er av betydning for samhandlingen med NAV, fra bestilling til gjennomført løp
- En **prosess** basert på samhandling mellom bruker og veileder som er tosidig og gjensidig forpliktende
- Et **verktøy** for dialog og samhandling som skal understøtte brukerens prosess
- Et **faktagrunnlag** for utforming av ressursprofilen

Elementer i brukers Ressursprofil

Mål og ambisjoner bør passe i lag....

KVP knapp i Arena

The screenshot displays the Oracle Fusion Middleware Forms Services interface. The main window shows a task list for 'KJ1500' with columns for 'Fristdato', 'P2', 'Oppgavebeskrivelse', 'Navn', and 'Detall'. The task 'Aktivitetsplan' is highlighted. A dialog box titled 'Plan og oppfølging' is open, showing details for the selected task, including 'Aktiviteter', 'Plantype', 'Individuelt mål', and 'Yrkesmål'. The dialog also includes a table for 'Delmål' and various control buttons like 'Endre status', 'Kopier plan', and 'Veld elementer'.

Fristdato	P2	Oppgavebeskrivelse	Navn	Detall
07-01-2011	2	Registrer tilsagn	Murifunet AS	TI:2009/768625
02-01-2013	2	Attester refusjonskrav		
18-02-2013	2	Registrer henviselse - Person	Testnesen22, Britt22	22057427055
18-02-2013	2	Aktivitetsplan	Testnesen22, Britt22	22057427055

Delmål	Beskrivelse	Frist	Ansvarlig

ORACLE FUSION MIDDLEWARE

7.6b SØKNAD OM KVALIFISERINGSPROGRAM

NAV-kontorets vurdering av søknad om kvalifiseringsprogram (KVP) gjøres med hjemmel i lov om sosiale tjenester i NAV § 29. I sjekklisten under finner du spørsmål knyttet til deltakelse i programmet.

NR.	SJEKKLISTE
1	Er arbeidsevnevurdering gjennomført, med utfall spesielt tilpasset innsats? Det er viktig å foreta en god behovs- og arbeidsevnevurdering.
2	Har du vurdert om bruker oppfyller inngangsvilkårene i § 29 i lov om sosiale tjenester? For at KVP skal innvilges må alle vilkårene i bestemmelsen være oppfylt. KVP med tilhørende stønad er en rettighet for personer som fyller inngangsvilkårene i bestemmelsen.
3	Er alle andre inntektsmuligheter gjennom arbeid og økonomiske rettigheter etter andre ordninger vurdert. KVP er en subsidiær ordning.
4	Har du, sammen med deltaker, gjort en grundig og individuell vurdering av hvilke tiltak som er hensiktsmessige. KVP er en engangsrettighet og det er viktig at programmet er forsvarlig, og tilpasset den enkelte deltakers behov.
5	Er kravene til saksbehandling fulgt? Avgjørelse om KVP med tilhørende stønad er et enkeltvedtak. NAV-kontoret må følge de krav til saksbehandling om følger av denne loven, forvaltningsloven og uskrevene normer om god forvaltningsskikk.

Aktuelle aktiviteter/utfall:

Dersom vedtak om KVP innvilges:

- Send vedtak til bruker
- Utarbeid programmet i henhold til lowerk, og følg rutinene som gjelder i kommunen.

Dersom vedtak om KVP avslås:

- Send vedtak til bruker. Informer om klageadgangen etter § 29 og etter NAV-loven § 14a

REFERANSER

[Rundskriv til lov om sosiale tjenester i NAV § 29. Kvalifiseringsprogram](#)

[Forskrift om kvalifiseringsprogram og kvalifiseringsstønad](#)

Hoved-prosess	Arbeidsrettet brukeroppfølging
Delprosess	Gjennomføre arbeidsevnevurdering
Oppdatert av	Jan-Markus Lund
Oppdatert	4.7.2012

Kvalifiseringsprogrammet er en rettighet

- Alle inngangsvilkårene må være oppfylt
- Engangsrettighet
 - Kun ett program med en total tidsramme på 2 år
 - Ved avsluttet eller avbrutt program kan deltaker tas inn igjen én gang
- Subsidiær ordning
 - Inntektsmulighet gjennom arbeid eller andre ordninger må benyttes
- Personen må ha lovlig opphold og fast bopel

Kvalifiseringsprogrammet er en rettighet forts.

- **Oppholdskommunens ansvar**
 - Arbeids- og velferdsetaten har plikt til å medvirke
 - Programmet må være tilgjengelig
 - Ikke avslå program pga manglende ressurser
 - NAV-kontorene bør samarbeide ved flytting
 - Har betydning for rett til KVP under straffegjennomføring
- **Rett – plikt**
 - Mottakere av økonomisk sosialhjelp har ikke plikt til å søke
 - KVP forutsetter deltakelse og samarbeid
 - Ikke stille ensidig vilkår etter lovens § 20 om deltakelse

Målet med KVP er arbeid

- KVP bidrar til å fremme overgang til arbeid, sosial inkludering, likestilling og aktiv deltakelse i samfunnet
 - Arbeid først
 - Fattigdomsbekjempelse
 - Også de som blir forsørget eller har formue o.l. har rett til KVP
- KVP kan innvilges selv om arbeidsdeltakelse er usikkert
- Deltidsarbeid kan være målet
- Hovedmålgruppen for KVP er personer som uten program vil være avhengig av økonomisk sosialhjelp

Fortsatt med ?

Nærmere om inngangsvilkårene i § 29

- **Yrkesaktiv alder**
 - Fra og med det året deltaker fyller 19 år
 - KVP må avsluttes senest måneden før deltaker fyller 67 år
 - Forutsetter at arbeid og arbeidsdeltakelse er målet
 - Må benytte rettigheter til alderspensjon

- **Vesentlig nedsatt arbeids- og inntektsevne**
 - Evnen til selvforsørgelse gjennom arbeid
 - Spesielt tilpasset innsats etter arbeidsevnevurdering
 - Tett og koordinert bistand vurderes som hensiktsmessig og nødvendig

Inngangsvilkårene forts.

- Ingen eller svært begrensede ytelser til livsopphold
 - Skjønnsmessig vurdering
 - Formålene med loven og KVP er retningsgivende for skjønnets
 - Kan ta utgangspunkt i de statlige retningslinjene for stønad til livsopphold, uten boutgifter
- Gjennomgått en arbeidsevnevurdering (AEV)
 - AEV etter NAV-loven § 14a
 - Utfallet ‘spesielt tilpasset innsats’
 - AEV oppdateres ved behov
 - AEV gir grunnlag for programmets innhold og varighet

OBS! Egenvurdering et godt hjelpemiddel i kartleggingen

Inngangsvilkårene forts.

- **Tett og koordinert bistand er hensiktsmessig og nødvendig**
 - Behov for oppfølging over tid fra 2 eller flere tjenesteytere eller aktører
 - Skal bidra til nytte av programmet og styrket mulighet for arbeidsdeltakelse
- **NAV kan tilby tilpasset program**
 - KVP skal tilpasses og tilrettelegges for den enkelte
 - NAV-kontorets samlede ressurser skal tas i bruk
 - Kun unntaksvis ikke kunne tilby program pga særegne og krevende behov
 - Har betydning for rett til KVP under straffegjennomføring

Særlig om ulike tilfeller

- **Personer med språkproblemer**
 - Språkproblemer alene er ikke nok
 - Må kunne delta i arbeidsrettede tiltak i løpet av programmet
- **Personer med rett til introduksjonsordningen**
 - Har ikke rett til KVP
- **Personer med psykiske plager eller rusproblematikk**
 - Arbeidsrettet aktivitet med tett, individuell oppfølging kan være av avgjørende betydning for den enkeltes rehabilitering
- **Personer med rett til AAP eller uførepensjon**
 - Har ikke rett til KVP
 - KVP skal ikke brukes til avklaring av helseproblematikk

Særlig om ulike tilfeller forts.

- **Personer med rett til overgangsstønnad**
 - Har ikke rett til KVP
 - Mulig få stønaden forlenget i påvente av oppstart av KVP
- **Personer under straffegjennomføring**
 - Hjemmesoning, overgangsbolig eller fengsel med frigang kan ha rett til KVP
 - Forutsetter at NAV-kontoret i oppholdskommunen etter § 3 kan tilby program

Summe- / gruppeoppgave

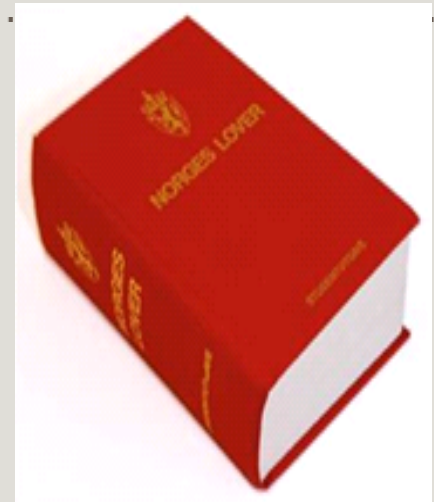
- Hvordan når vi målgruppa?
- Hvordan informere om rettigheten?
- Hvilke «grupper» av NAV's brukere kan være aktuelle for KVP?
- Hvordan kan disse identifiseres?

Lunsj kl 12.00 – 13.00

Vedtak, varighet, IP og stønad

Vedtak og klage

- Avgjørelse om KVP med tilhørende stønad er enkeltvedtak
 - Saksbehandlingsreglene må følges
 - Søknader må behandles uten ugrunnet opphold
- Varigheten av programmet skal fremgå av innvilgelsesvedtaket
 - Programmet løper fra iverksettelsestidspunktet
- Fylkesmannen er klageinstans
- NAV klageinstans behandler saker etter NAV-loven § 14a
 - Viktig med riktig informasjon til klager
 - Fylkesmannen kan kun stadfeste avslag som følger av at arbeidsevnen ikke er nedsatt etter § 14a-vurderingen

Vedtak

Det skal fattes vedtak om:

- tildeling av kvalifiseringsprogram
- forlengelse av programmet
- tildeling av kvalifiseringsstønad
- avgjørelse om å ikke utarbeide individuell plan
- stans av kvalifiseringsprogram
- permisjon fra kvalifiseringsprogram
- Refusjon (ny – gjelder også uførepensjon)

Det skal ikke fattes vedtak om:

- programmets innhold

§ 31 - Iverksettingstidspunktet

- Programmet skal starte innen 6 måneder fra søknadstidspunktet
- NAV-kontoret sikres tid til å utforme programmets innhold
- Tidspunktet skal fastsettes i samråd med deltaker og fremgå av programmet
- Kvalifiseringsstønaden (kvs) løper fra iverksettelsen
- Deltaker kan ha behov for tjenester også i denne perioden, som økonomisk stønad frem til første utbetaling av kvs

§ 32. Programmets varighet

Programmet kan gis for en periode på inntil ett år og kan etter en ny vurdering forlenges med inntil ett år. Programmet kan etter en særskilt vurdering forlenges utover to år. Godkjent permisjon kommer i tillegg.

Forskriften: § 2. Kvalifiseringsprogrammets varighet

Kvalifiseringsprogrammets varighet skal fremgå av vedtaket om innvilget program. Programmet gis for inntil ett år og varigheten fastsettes ut fra deltakerens forutsetninger og behov, slik de fremgår av arbeidsevnevurderingen.

Hvis målsettingen med programmet ikke er oppnådd når vedtaket utløper, kan programmet forlenges med inntil ett år. Det skal fattes vedtak som begrunner forlengelsen og angir når programmet avsluttes. Vilkårene for deltakelse etter lovens § 29 må fortsatt være oppfylt, og en forlengelse må anses hensiktsmessig og muliggjøre at målet med programmet kan oppnås innen ett år.

Forskriften: § 2. Kvalifiseringsprogrammets varighet forts.

Programmet kan etter en særskilt vurdering forlenges ut over to år. Denne forlengelsen gis for inntil seks måneder og forutsetter at en forlengelse vurderes som nødvendig for å kunne oppnå målsettingen om arbeidsdeltakelse. Deltakeren må ha hatt progresjon i sin kvalifisering for arbeidslivet og det må legges vekt på deltakerens motivasjon. Det må anses som sannsynlig at deltakeren vil kunne komme i arbeid ved utløpet av et forlenget program. Situasjonen på arbeidsmarkedet vil ha betydning i denne sammenheng.

Etter avsluttet eller avbrutt program kan en deltaker tas inn igjen i programmet én gang, forutsatt at tidsrammen på to år ikke er overskredet. Eventuell permisjon regnes ikke som tid i programmet. Lovens vilkår for deltakelse må være oppfylt og formålet med programmet må anses som oppnåelig innenfor den tid som gjenstår.

Tidsrammene for programmet

- Et program kan bestå av 2 perioder på inntil 1 år hver
 - Kan forlenges i ytterligere 6 mnd etter særskilt vurdering
- Et program på til sammen 2 år kan kun gis én gang
 - Ved avsluttet eller avbrutt program kan personen gjeninntas i programmet én gang innenfor rammen på 2 år
- Varigheten begrunnes og fastsettes i vedtak om innvilget program (1. periode) eller i vedtak om programforlengelse (2. periode + særskilt forlengelse)
 - Selv om man har et toårsperspektiv allerede fra start, kan ikke varigheten settes til 2 år i innvilgelsesvedtaket

Programperiodene

- **Første programperiode**
 - Inntil ett år etter en individuell vurdering med bakgrunn i arbeidsevnevurderingen – Hovedregel: ett år

- **Andre programperiode**
 - Programmet kan forlenges i inntil ett år hvis mål om arbeid ikke nås i første periode
 - Vektlegge forutsetninger, oppfølgingsbehov, progresjon, motivasjon og sannsynligheten for overgang til arbeid

- **Særskilt forlengelse**
 - Programmet kan unntaksvis forlenges i inntil 6 mnd. for å nå målet om overgang til arbeid
 - Vektlegge progresjon, motivasjon, nytte, antatte utsikter til arbeid og situasjonen på arbeidsmarkedet

§ 33. Individuell plan

Deltakere i kvalifiseringsprogram har rett til individuell plan. Planen skal utformes i samarbeid med deltakeren, jf. § 42. Kommunens ansvar etter § 28 annet og tredje ledd gjelder tilsvarende.

Det er gitt forskrift med hjemmel i § 28

Rett til individuell plan (IP)

- Alle deltakere i KVP har rett til IP
- IP kommer i tillegg til programmet
 - IP har videre omfang og lengre tidsperspektiv enn KVP
- Bidra til et helhetlig, koordinert og individuelt tilpasset tjenestetilbud fra ulike deler av forvaltningen
 - Særlig hensiktsmessig for deltakere som har behov for helsehjelp

§ 34 - Om stans

- Programperiodene kan stanses hvis det er saklig begrunnet i forhold ved deltakers situasjon
 - Kan ikke skyldes forhold i NAV-kontoret
- Må tas hensyn til at KVP er en engangsrettighet
- Foreligger ikke hjemmel til å gi andre permisjoner enn de som fremgår av forskriftene til § 36
 - Kan ikke gi permisjon uten stønad – programmet må stanses
- Det skal utstedes deltakerbevis
- Avgjørelse om stans skal fattes i vedtak som kan påklages
 - Må følge saksbehandlingsreglene, som forhåndsvarsling og utrednings- og informasjonsplikt i fvl. §§ 16 og 17

Situasjoner som kan føre til stans

- **Forutsetningene for å delta i program er bortfalt**
 - Deltaker får tilbud om inntektsgivende arbeid
 - Deltaker har rett til andre ytelser, som AAP og uføretrygd
 - Deltaker søker ordinær utdanning
 - Deltaker kan nyttiggjøre seg arbeidsrettede tiltak uten tett og koordinert bistand
 - Deltaker skal gjennomføre straff som hindrer deltakelse
- **Deltaker har omfattende fravær**
- **Deltaker er forhindret fra videre deltakelse pga. fødsel**
- **Deltaker flytter**

§ 35 - Kvalifiseringsstønaden

- Henger sammen med deltakelse i program
 - Program og stønad innvilges i samme vedtak
- Opptjenes fra programmet iverksettes, og utbetales etterskuddsvis
- Kan ikke samordnes med annet enn det som fremgår i §§ 37 og 38
- Er på 2G – må justeres 1. mai hvert år
 - Deltakere under 25 år mottar 2/3 av 2 G
- Barnetillegg gis til deltakere som er pålagt etter norsk lov å forsørge egne barn eller fosterbarn
- **Det er gitt bestemmelser om barnetillegget i forskriftens kap 2 §§ 3 og 4**

§ 36 - Om fravær og permisjon

- Kvalifiseringsstønaden reduseres ikke ved gyldig fravær
- Ved ugyldig fravær reduseres stønaden time for time, men ev barnetillegg holdes utenfor
- Godkjente permisjoner legges til innvilget varighet
- Det er ikke anledning til å gi permisjon uten stønad
- Det skal i vedtak om innvilgelse av program informeres om at stønaden reduseres ved ugyldig fravær
 - Reduksjonen gjøres administrativt og kan påklages til NAV-kontoret
 - Reduksjonen og begrunnelsen for den skal fremgå av saken
 - **Om fravær og permisjon se forskriftens kap. 2 §§ 5 til 17**

Om samordningen i § 37

- **Kvalifiseringsstønaden, med barnetillegget, avkortes time for time ved arbeidsinntekt eller omsorgslønn**
- **Fortsatt deltakelse i program ved arbeid inntil 50 % stilling**
 - Mest aktuelt med arbeid ut i programmet
 - Unntaksvis arbeid og aktivitet utover 37 ½ time pr uke
 - Arbeid og aktivitet som ikke er på dagtid skal også legges inn i programmet
- **Det skal i vedtak om innvilgelse av program informeres om at stønaden kan samordnes med arbeidsinntekt mv.**
 - Samordningen gjøres administrativt og kan påklages til NAV-kontoret
 - Reduksjonen og begrunnelsen for den skal fremgå av saken

Om samordningen i § 38

- **Kvalifiseringsstønaden avkortes krone for krone ved mottak av dagpenger, sykepenger eller foreldrepenger**
 - Kommunen kan ta hel eller delvis refusjon i eventuell etterbetaling, inkludert uførepensjon
 - AAP, uføretrygd og overgangsstønad gir ikke rett til KVP
 - Etterlattepensjon og alderspensjon samordnes ikke – men ytelsen må være svært begrenset for å gi rett til program
- **Individstønad tilfaller kommunen gj rammeoverføring**
 - Dekning av reiseutgifter og barnetilsyn kommer i tillegg til kvs
- **Det skal i vedtak om innvilgelse av program informeres om at stønaden kan samordnes med andre offentlige ytelser**
 - Samordningen gjøres administrativt og kan påklages til NAV-kontoret
 - Reduksjonen og begrunnelsen for den skal fremgå av saken

§ 39. Utbetaling av kvalifiseringsstønad

Utbetaling av kvalifiseringsstønad skjer etterskuddsvis på grunnlag av registrert frammøte. Kommunen beslutter hvordan og til hvilke tidspunkter utbetaling skal skje.

- Skattepliktig og pensjonsgivende, men deltaker opparbeider ikke rett til dagpenger, sykepenger, foreldrepenger og feriepenger

§ 40. Trekk i framtidige utbetalinger m.m.

Dersom en person har fått utbetalt høyere kvalifiseringsstønad enn det vedkommende har krav på, kan det overskytende trekkes i framtidig stønad.

Dersom det er gitt uriktige opplysninger gjelder § 23 tilsvarende for kvalifiseringsstønaden.

§ 40 regulerer 2 ulike tilfeller

- 1. NAV-kontoret eller kommunen har gjort en feil som har ført til for høy utbetaling av stønad**
 - Kan nedlegge trekk i fremtidig stønad
 - Uvesentlig om deltaker kan bebreides eller burde ha oppdaget feilen
 - Kan-bestemmelse: ta hensyn til deltakerens situasjon
 - Administrativ beslutning

- 2. Deltakeren har gitt uriktige opplysninger**
 - Reguleres av § 23 – vedtak
 - Kan ikke inngå avtale om trekk
 - Kan politianmeldes uavhengig av om det fattes vedtak om tilbakebetaling

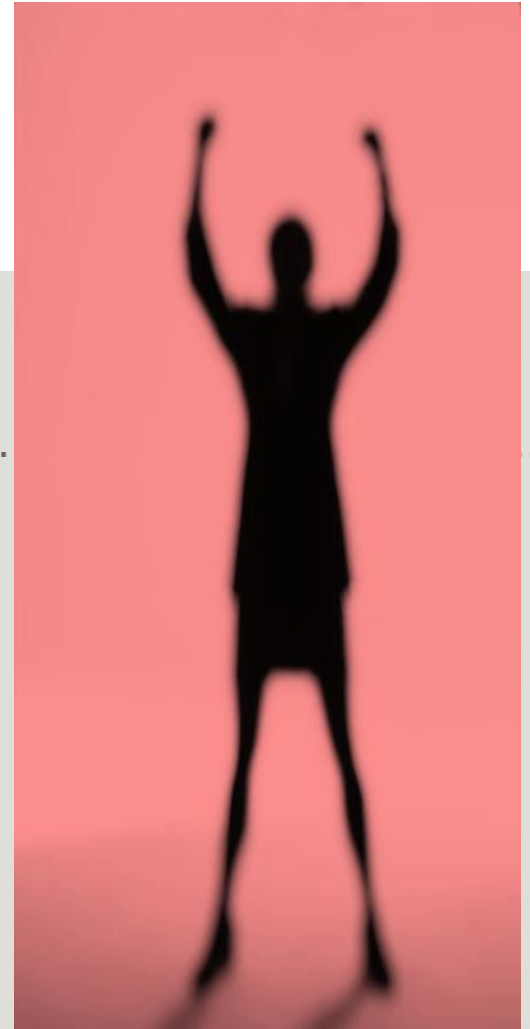
Deltakerbevis

- Skil utstedes ved gjennomført eller avbrutt program
 - Ikke nødvendig hvis programmet avsluttes før det er kommet i gang
- Skil dokumentere tilegnet arbeidsrettet kompetanse , ressurser og progresjon
- Bør omtale innholdet i programmet, varighet, oppmøte, måloppnåelse og endring
- Skil utformes i samarbeid med deltaker

Kvalifiseringsprogrammet

Innhold og veileders rolle

§ 30. Kvalifiseringsprogrammets innhold

Programmet skal inneholde arbeidsrettede tiltak og arbeidssøking og kan inneholde andre tiltak som kan være med på å støtte opp under og forberede overgang til arbeid.

Med andre tiltak menes opplæringstiltak, motivasjonstrening, mestringstrening og lignende. Det kan settes av tid til helsehjelp, opptrening og egenaktivitet mv.

Innholdet i programmet skal tilpasses den enkeltes behov og forutsetninger.

Programmet skal være helårig og på full tid.

Programmet skal angi et hensiktsmessig starttidspunkt basert på en individuell vurdering.

Ved gjennomført eller avbrutt program skal det utstedes et deltakerbevis.

Forskriften

§ 1. Kvalifiseringsprogrammets innhold

Arbeidsrettede tiltak skal inngå i programmet fra det tidspunkt det vurderes som hensiktsmessig, og skal alltid inngå når deltakeren er halvveis i programmet.

Arbeidssøking skal inngå fra det tidspunkt det vurderes som hensiktsmessig, og skal alltid inngå i den avsluttende delen av programmet. I program som forlenges, vil arbeidssøking kunne legges til den avsluttende delen av andre vedtaksperiode.

Programmet skal være på full tid. Det innebærer at deltakeren må sette av 37 ½ time per uke til programmet. Innenfor denne tidsrammen skal det utformes et individuelt program.

Kvalifiseringsprogrammets innhold skal evalueres i løpet av programperioden. Det skal fremgå av programmet på hvilket tidspunkt det skal foretas evalueringer. **Evalueringene** inngår i den kontinuerlige oppfølgingen av deltakeren. Tiltakene i programmet og deltakerens progresjon skal vurderes og ved behov følges opp med endringer i programmet innhold.

Utarbeidelse av programmet

- **Når vedtak om KVP er fattet, skal programmet utarbeides**
 - Definere mål
 - Individuelt tilpasset
 - Ta utgangspunkt i deltakerens helhetlige situasjon
 - Ta hensyn til familiesituasjon og barns behov
 - Arbeidsevnevurderingen danner grunnlag for vurderingene av aktuelle tiltak og tilrettelegginger
 - Samarbeid mellom NAV-veileder og deltaker

- **Programmets innhold er ikke vedtak**
 - Tiltak og tjenester i programmet fattes i egne vedtak
 - ‘Tomme program’ kan påklages etter § 29

Kvalifiseringsprogrammet skal...

- **inneholde arbeidsrettede tiltak**
 - Tar sikte på å kvalifisere deltakeren for arbeidslivet
 - Når det vurderes som hensiktsmessig – senest halvveis
 - Kan erstattes med Inntektsgivende arbeid inntil 50%
- **inneholde arbeidssøking**
 - Arbeid er målet – stanse hvis ikke lenger aktuelt
 - Når det vurderes som hensiktsmessig – senest mot slutten
- **være helårig**
 - Alminnelig arbeidsår med ferier og fridager

Kvalifiseringsprogrammet skal videre...

- **være på full tid**
 - 37 ½ time – også fra oppstart
 - Deler av programmet kan legges til kveld, natt eller helg
- **angi et starttidspunkt**
 - Innen 6 måneder fra søknadsdato
 - Utbetaling av kvalifiseringsstønadene starte
 - Faglig forsvarlig innhold på fulltid fra oppstart
 - Hele programinnholdet trenger ikke være utarbeidet
- **evalueres**
 - Faste tidspunkt – i tillegg til kontinuerlig oppfølging
 - Gi grunnlag for forlengelse og oppstart av arbeidsrettede tiltak og arbeidssøking

Kvalifiseringsprogrammet kan...

- **inneholde andre tiltak**
 - Støtter opp under gjennomføringen av arbeidsrettede tiltak
 - Mulig ta enkelte skolefag, men KVP skal ikke brukes til ordinær utdanning
- **gi rom for andre aktiviteter**
 - Sette av tid til helsehjelp, opptrening, egenaktivitet og hvile
 - Hvile er særlig aktuelt i oppstartsfasen
 - Tidsbruken skal begrunnes og fremgå av saken

Særlig om samfunnsstraff

- Kan ikke være et tiltak i programmet
- Individuelle vurderinger mht gjennomføre før oppstart eller kombinere, f.eks. på fritiden eller i ferie

Gruppe- / summeoppgave

Hvordan lager vi gode program?

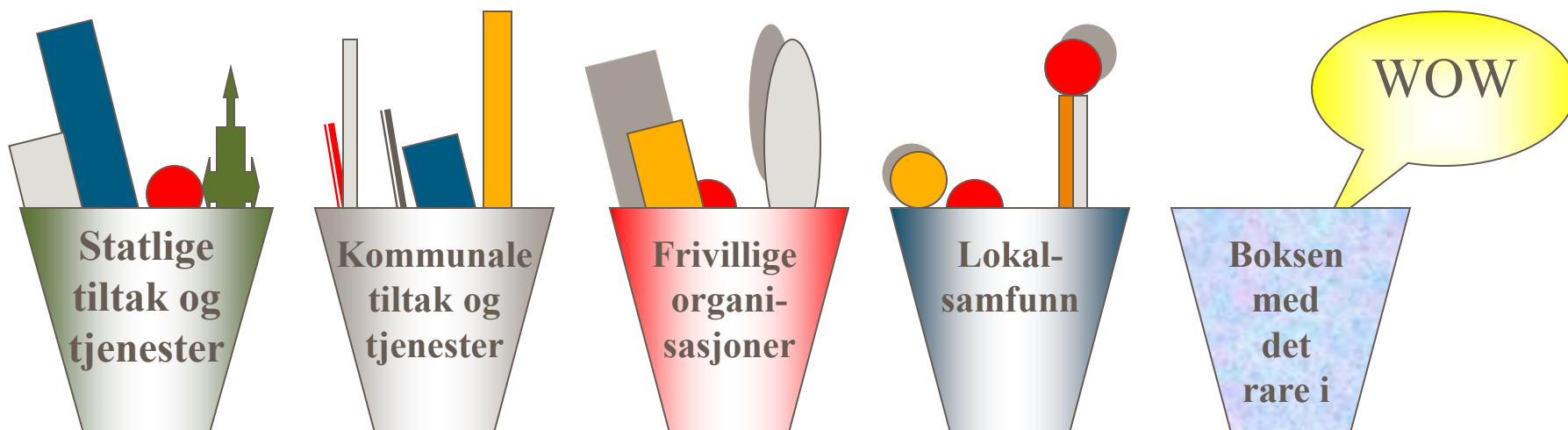
Har vi tilstrekkelig arbeidsrettede tiltak? (statlige, kommunale, frivillige, lokale, private):

- Mengde
- Innretning
- tilgjengelighet

Individuelt utformet program

- tilpasset
- ikke overlesset

Kommunens ansvar og veileders rolle

- **Kommunen har ansvar for at det settes av tilstrekkelig ressurser og tid i NAV-kontoret til at den enkelte deltaker får forsvarlig bistand og oppfølging**
- **Kommunen skal også påse at NAV-veilederne som jobber med KVP har tilstrekkelig kompetanse**
- **NAV-kontoret kan kjøpe bistand til oppfølgingsarbeidet, men fratras ikke ansvaret for den helhetlige oppfølgingen**

Helhetlig oppfølging (Helhetsmodellen)

3 innsatsområder

Bestilling

Kartlegging

Behovsvurdering

**Arbeidsevne-
vurdering**

Plan

Gjennomføring

Evaluering

Møte med bruker

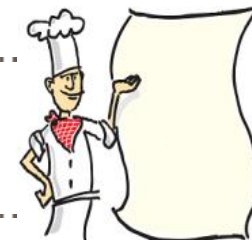
- ”Samtalen som verktøy”
- Relasjonsetablering
- Informasjon og avklaring
- Kartlegging
- Problemsortering (“Kaoskontroll”)
- Råd og veiledning
- Motivering
- Måldefinering
- Endring – Individuelle intervensjoner

Systemorientert innsats

- Bruker som sentral aktør
- Prosessledelse
- Nettverksarbeid
- Tverrfaglig samarbeid
- Samarbeid med arbeidsgivere (Markedsarbeid)
- Systemorienterte intervensjoner

Forvaltning koordinering og pådriverfunksjon

- Sikre bruker som sentral aktør
- Saksbehandling
- Planarbeid (Kvalitetssikring - resultatfokus)
- Dokumentasjon
- Intervensjonsplanlegging

De 10 metodiske prinsippene i HPMT

1. Være forberedt
2. Anerkjenne brukers situasjonsbeskrivelse og behov
3. Avklare roller og forventninger
4. Gi tilstrekkelig og relevant informasjon
5. Mål- endrings- og handlingsfokuseret
6. Styrke- og mestringsfokuseret
7. Kartlegge ressurser i brukers sosiale omgivelser/nettverk
8. Klare konklusjoner og avtaler
9. Pålitelighet og forutsigbarhet
10. Tilgjengelighet, Kontinuitet og fleksibilitet.

Relevant for oppfølgingsarbeidet som gjøres i NAV kontoret

Ja gode relasjoner kan være (livs)viktig!

Summe i plenum

Diskuter hvordan følge opp KVP deltakere?

Stikkord:

- NAV veileder følger opp selv
- Kjøpe oppfølging
- Hvordan sikre pålagt evaluering
- Når brukerne mål om arbeid etter deltakelse?

Veien videre ..

- Standard for arbeidsrettet brukeroppfølging
 - Oppdatert rundskriv ligger inni
- NAVET
- Erfaringsforum
- Erfaringsdeling på kontoret
- Råd og veiledning
 - Fylkesmannen
 - Nav Møre og Romsdal
- **Behov fra NAV kontor?**

Takk for nå! Glem aldri kreativiteten

